

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2015

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Гронь Лариса Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Демчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор філологічних наук, професор, (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 15 від 26.11.2015 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

11. Панкратов Ф. Г. Рекламная деятельность : учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – [3-е изд., перераб. и доп.] / [Ф. Г. Панкратов, Ю. К. Баженов, Т. К. Серегина]. – М. : Информационно-внедренческий центр “Маркетинг”, 2001. – 364 с.
12. Ромат Е. В. Реклама : учеб. для студ. спец. “Маркетинг” / Е. В. Ромат. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – К. ; Х. : НВФ “Студцентр”, 2000. – 480 с.
13. Сэндидж Ч. Реклама. Теория и практика / Ч. Сэндидж, В. Фрайбургер, К. Ротцол. – М. : Прогресс, 1989. – 630 с.
14. Тарасов Е. Ф. Вопросы описания и интерпретации функциональных стилей (на материале публицистического подстиля «экономическая реклама» современного немецкого языка) : дис. ... канд. филол. наук : / Е. Ф. Тарасов. – М., 1964. – 314 с.
15. Феофанов О. А. Реклама: новые технологии в России : учеб. пособ. / О. А. Феофанов. – СПб. : Питер, 2000. – 384 с.
16. Экономика для всех : популярный слов. / сост. и ред. Т. Н. Ершова. – М. : Экономика, 1997. – 389 с.
17. Bovee C. L. Contemporary Advertisement / C. L. Bovee, W. F. Arens. – [3-ed.]. – Homewood, Illinois : Irwin, 1989. – XXV. – 662 p.

***Резюме.** Стаття посвящена исследованию особенностей рекламного текста и дискурса. Рассмотрены их специфические характеристики. Раскрыта цель и задачи рекламной коммуникации.*

***Ключевые слова:** рекламный текст, рекламный дискурс, коммерческая реклама, журнальная реклама, гибридный подстиль.*

***The summary.** The article deals with investigation of the peculiarities in advertising text and discourse. It is described its main characteristic features. It is shown the object and tasks of advertising communication.*

***Key words:** advertising text, advertising discourse, commercial advertising, magazine advertising, hybrid sub-style.*

Одержано редакцією 22.11.2015 р.

УДК 32: 316. 647. 5

С. А. БІГУНОВА, Н. В. ВАСИЛЬЧУК

ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРЕКТНОСТІ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДАНОГО ЯВИЩА

***Резюме.** У статті висвітлюється еволюція поняття політичної коректності та так званих політкоректних лексичних одиниць у сучасній англійській мові. Окреслено основні закономірності вживання політкоректної лексики в залежності від мовленнєвої ситуації.*

***Ключові слова:** політична коректність, мовна коректність, мовний аспект політичної коректності, інклюзивні терміни, інтегральна ознака, політкоректність, диференційна ознака, евфемія.*

Не викликає сумнівів той факт, що мова – це інструмент культури, який формує особистість людини, яка саме через мову сприймає менталітет, традиції і звичаї свого народу, а також специфічний культурний образ світу. Саме тому мова є засобом зберігання і передачі інформації, а також керування поведінкою людини. Завдяки мові здійснюється специфічно людська форма передачі соціального досвіду, культурних норм і традицій, через мову реалізується спадкоємність різних поколінь та історичних епох. Мова слугує комунікації і може бути названою комунікативним процесом у чистому вигляді. Оскільки культуру як специфічно людську ознаку пристосування до оточуючого середовища теж можна назвати комунікацією, стає очевидним, що зв'язок мови і культури є природним і нерозривним

Таким чином, оскільки мова найтіснішим чином пов'язана з менталітетом, культурою, традиціями її носіїв, тому багато процесів і явищ, що відбуваються в суспільстві, знаходять відображення в системі мови. Як відомо, англійська мова є однією із найбільш динамічних мов світу і завдяки своєму розвитку зазнала за останні десятиліття значні зміни, які багато в чому визначені змінами в суспільній сфері. Так, у світі англійської мови виникла потужна культурно-поведінкова і мовна тенденція, що отримала назву «**політичної коректності**» (*Political Correctness*), як відзначає вчена С. Г. Тер-Мінасова у монографії «Мова і міжкультурна комунікація». Науковець стверджує, що ця тенденція народилася більше 20 років тому у зв'язку з повстанням африканців, обурених расизмом англійської мови, які зажадали її дерасалізації (*deracialization*) [5, 125]. В свою чергу С. Трофімова пише, що «політична коректність» з'явилася у зв'язку з виникненням ідеї культурного плюралізму, і, як наслідок, необхідності відповідно до нової ідеології пропорційно подавати твори літератури і мистецтва, досягнення суспільного і політичного життя, що відносяться до представників усіх етнічних і сексуальних меншин [8, 55].

Слід зазначити, що саме поняття політичної коректності досить багатоаспектне і неоднозначне. І, оскільки, дана категорія викликає багато суперечок, єдина дефініція поняття «політична коректність» відсутня. Так, Комлев Н.Г. визначає «політичну коректність» як усталене у США поняття-гасло, яке демонструє ліберальну спрямованість американської політики, що має справу не стільки з вмістом, скільки з символічними образами і коректуванням мовного коду. Мова декодується знаками антирасизму, екологізму, терпимого

ставлення до національних і сексуальних меншин [3, 102]. В свою чергу Цурікова Л.В. трактує «політичну коректність» як поведінковий і мовний феномен, що відображає прагнення носіїв мови подолати існуючу в суспільстві і усвідомлювану суспільством дискримінацію по відношенню до різних членів цього суспільства [1, 85].

На наш погляд, найбільш адекватне визначення цього терміну міститься в книзі професора С. Г. Тер-Мінасової, присвяченій проблемам мови та міжкультурної комунікації. У цій роботі йдеться про те, що «політична коректність» мови виражається в прагненні знайти нові способи мовного вираження замість тих, які зачіпають почуття і гідності індивіда, порушують його людські права звичною мовною безтактністю, або прямолинійністю щодо расової та статевої приналежності, віку, стану здоров'я, соціального статусу, зовнішнього вигляду і т.п. Вчена зазначає, що «мовна коректність» – це дуже позитивне старання не образити, не зачепити почуття людини, зберегти її гідність, гарний настрій, здоров'я, життя [5, 145].

Таким чином, з даних визначень можна виділити два найбільш суттєвих аспекти політичної коректності:

- культурно-поведінковий аспект, який тісно пов'язаний з ідеологією та політикою, особливо в галузі освіти (є домінуючим);
- мовний аспект політичної коректності, який проявляється в пошуку нових засобів мовного вираження та коригуванні мовного коду.

Сама ідея політичної коректності з'явилася у США – країні, де проблемам міжкультурних і міжконфесійних відносин приділяється значна увага. Особливо послідовно ідеї політкоректності проявляються в навчальних закладах, американських університетах і коледжах як центрах науки і культури. У передмові до книги «*Are You Politically Correct?*» Ф. Беквіт і М. Бауман дають визначення «політичної коректності» як мережі взаємопов'язаних ідеологічних поглядів, які ставлять під сумнів основи університетської освіти: традиційний навчальний план, погляди на об'єктивність отриманих знань, надаючи значення культурним, статевим, класовим і расовим відмінностям.

Останнім часом в США розгорілися дебати з приводу впливу ідей політичної коректності на суспільстві і мову. Центральними темами цих суперечок стали проблеми мультикультуралізму (*multiculturalism*) і мовних кодів (*speech codes*). Прихильники мультикультуралізму закликають враховувати при навчанні такі чинники, як расова та етнічна приналежність, стать, суспільне становище, мова, релігія, вік і ін. Поняття мовного коду були введені в 1962 році американським соціолінгвістом Р.Т. Беллом, який вважає, що є норми поведінки, яким індивід повинен в очах навколишніх, у більшій чи меншій мірі слідувати, деякі з цих норм будуть нормами мовної поведінки – кодами відповідної мови [4, 132].

За порушення цих норм передбачено покарання, починаючи від усних зауважень і закінчуючи виключенням із навчального закладу. До сфери заборон входять: використання образливих прізвиськ, недоречні жарти, і навіть неправильно адресований сміх (*misdirected laughter*). У статутах багатьох американських коледжів перераховані різні види дискримінації: аблеїзм (*ableism*) – утиск осіб з фізичними вадами, етноцентризм (*ethnocentrism*) – дискримінація культур, відмінних від домінуючої, гетеросексизм (*heterosexism*) – дискримінація людей нетрадиційної сексуальної орієнтації, лукізм (*lookism*) – створення стандартів краси і привабливості та обмеження прав тих, хто їм не відповідає.

Головна особливість англійської мови сьогодні – це її **інклюзивний характер**, прагнення нікого не образити при вживанні того чи іншого слова або вислову. Відповідно ті слова, які з тих чи інших причин не вписуються в рамки політично коректних уявлень, замінюються **інклюзивними термінами** – відбувається коригування мовного коду [4, 155].

Потрібно відзначити, що у всіх представлених вище визначеннях мова йде про політичну коректність, але очевидний нерозривний зв'язок цього явища з культурою суспільства. Мова є носієм культурного знання, знаряддям культури. Через мову ми пізнаємо світ і самих себе. Наступною важливою рисою політкоректності є вироблення норм поведінки, які передбачають лояльне ставлення до представників різних меншин. Як мовна категорія **політична коректність** володіє категоріальними ознаками і має формальне вираження.

Категоріальними ознаками мовної категорії політичної коректності є:

- **інтегральна ознака** – відсутність в конотативному значенні мовної одиниці дискримінації за расовою, національною, статевою приналежністю, віком і майновим статусом, станом здоров'я;
- **диференційна** – здатність мовної одиниці виключити прояви перерахованих вище видів дискримінації;

Виходячи з цього, можна виділити ряд опозицій, що характеризуються наявністю чи відсутністю даної ознаки: *African-American/Negro, Asian/Oriental, Native American/Indian, senior/old, physically challenged/handicapped, low-income/poor* та ін. Члени даних опозицій, при однаковому денотативному значенні, наділені різними конотативними значеннями, на підставі яких їх можна розглядати як політично коректні чи політично некоректні слова. Політично коректні ідеї часто демонструються в пом'якшених виразах. Саме тому одним з найбільш ефективних засобів для створення політично коректної лексики є **евфемія** [1, 215].

Отже, мова є основою загальнолюдського в розмаїтті культур і водночас завжди належить певному народу. В ній відображаються процеси формування культури, її соціальні різновиди. Тому мовний матеріал є незамінним джерелом для вивчення культурного розвитку. У дослідженнях мовної картини світу найбільше уваги приділяють лексиці. Це цілком закономірно, оскільки слово має кумуляційні властивості. Явище

політичної коректності пов'язано зі зміною норм мовної поведінки в сучасній англійській мові. В основному це стосується обмежень на вживання того чи іншого слова або виразу в певній ситуації. Дискримінація може проявлятися не тільки в будь-яких діях, але й у словесних формах (*verbal harassment hate speech*). Щоб уникнути такого виду дискримінації створюються політично коректні терміни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заботкина В. И. Новая лексика современного английского языка/ В. И. Заботкина. – М.: Высшая школа, 1989. – 265 с.
2. Кацев А. М. Языковое табу и эвфемия / А. М. Кацев. – Л.: Ленинград, 1988. – 255 с.
3. Комлев Н. Г. Словарь иностранных слов/ Н. Г. Комлев. – М.: Эксмо-пресс, 1999. – 195 с.
4. Остроух И. Г. Политическая корректность как опыт формирования толерантного сознания/ И. Г. Остроух. – М.: Высшая школа, 1996. – 272 с.
5. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация/ С. Г. Тер-Минасова – М.: Слово, 2000. – 218 с.
6. Толстая Т. Н. Политическая корректность/ Т. Н. Толстая. – М.: Подкова, 2001. – 305 с.
7. Томахин Г. Д. Реалии – американцы / Г. Д. Томахин. – М.: Высшая школа, 1988. – 276 с.
8. Трофимова З. С. Словарь новых слов и значений в английском языке/ З. С. Трофимова. – М.: Павлин, 1993. – 304 с.

Резюме. В статье рассмотрена эволюция понятия политической корректности и так называемых политкорректных лексических единиц в современном английском языке. Обозначены основные закономерности употребления политкорректной лексики в зависимости от речевой ситуации.

Ключевые слова: политическая корректность, речевая корректность, языковой аспект политической корректности, инклюзивные понятия, интегральный признак, политкорректность, дифференциальный признак, эвфемия.

The summary. The article deals with the evolution of the concept of political correctness and the so-called politically correct lexical units in modern English language. The basic patterns of use of the politically correct words depending on the situation have been reviewed.

Key words: political correctness, speech correctness, the language aspect of political correctness, inclusive concepts, integral feature, political correctness, differential sign, euphemism.

Одержано редакцією 16.11.2015 р.

УДК 316.48

С. А. БІГУНОВА, П. І. КРАЄВСЬКИЙ

КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ

Резюме. У статті розглянуто питання видів, конкретних форм і змісту конфліктів. Було встановлено, що під час вивчення закономірностей та особливостей просодичного оформлення конфліктного дискурсу доцільно насамперед урахувувати встановлені у філософії, соціології та психології провідні фактори, що впливають на зміну динаміки його перебігу як соціально-комунікативного явища.

Ключові слова: конфліктологія, конфлікт, мовний і мовленнєвий конфлікт, конфліктна комунікація.

Різноманітність видів, конкретних форм і змісту конфліктів робить їх предметом уваги різнобічних галузей знань – від воєнних наук і правознавства до мистецтвознавства, психології і лінгвістики. Питання виникнення, розгортання та завершення конфліктів, а також способи та прийоми їх конструктивного регулювання вивчає **конфліктологія**, яка сформувалась як дисципліна, що акумулює наукові знання про конфлікти, накопичені у процесі тривалої еволюції гуманітарних наук [3, 125].

Слід зазначити, що конфлікт як ситуація, у якій одна сторона намагається зайняти позицію, несумісну з інтересами іншої, є характерним і для суспільних груп, і для окремих особистостей у всіх сферах людської діяльності. Соціальна значущість дослідження природи конфліктів та конфліктних ситуацій змушує займатися проблемами, що породжуються ними. Це свідчить про актуальність розгляду сутності і механізмів урегулювання конфліктних ситуацій не тільки з позицій спеціалістів з конфліктології, а також і з погляду інших дослідників.

Дослідження явища конфлікту почалися з філософії. Так, відомо, що воно описувалося філософами ще в епоху античності та середньовіччя, Нового часу і сучасності. Цілоком природно, що з ХХ століття конфлікт стає об'єктом дослідження не лише філософії, а й психології, соціології, правознавства, педагогіки, математики, політології та інших наук. З часом відбулося залучення проблематики конфлікту і до мовознавчих студій.

Узагальнюючи відомі визначення можна вважати, що під конфліктом слід розуміти зіткнення різнонаправлених сил (цінностей, інтересів, поглядів, цілей, позицій) суб'єктів, сторін взаємодії, протиборство протилежно направлених мотивів (потреб, інтересів, цілей, ідеалів, переконань) або суджень (думок, поглядів, оцінок), найгостріший спосіб вирішення протиріч, які виникають у процесі взаємодії суб'єктів конфлікту, що зазвичай супроводжується негативними емоціями [5, 221]. Крім того, певні властивості конфлікту, проходячи

МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. З. CROSSCULTURAL COMMUNICATION AS A WAY TO DEVELOP INTERCULTURAL COMPETENCE	3
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ У НІМЕЦЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ	8
МОРОЗ Л. В., СКІБЧИК А. В. ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ-ЛАТИНІЗМІВ: ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ	11
РОМАНЮК С. К. РЕКЛАМА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ОБ'ЄКТ А АНАЛІЗУ	15
БІГУНОВА С. А., ВАСИЛЬЧУК Н. В. ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРЕКТНОСТІ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДАНОГО ЯВИЩА	18
БІГУНОВА С. А., КРАЄВСЬКИЙ П. І. КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	20
БІГУНОВА С. А., ГЕРАСИМЧУК В. С. ENGLISH COOKING RECIPE AS A SPECIAL KIND OF TEXT	23
БІГУНОВА С. А., КОРЗІЄНКО Н. В. ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	25
БІГУНОВА С. А., ГРЕБЕНЮК Ю. К. ЕКСПЛІКАЦІЯ ТЕОРІЇ КОНЦЕПТІВ У НАУКОВОМУ РОЗВИТКУ	27
ВЕРЬОВКІНА О. Є., ГОНТАР В. Є. ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ІРОНІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ АНГЛОМОВНОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ	29
ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ О.ЛОГВИНЕНКОМ РОМАНУ Дж.Д.СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРІРВОЮ У ЖИТІ»)	34
КУШНІР Н. В. ЛІНГВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-СПРЯМОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ	45
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. ПРОЦЕС СЕМАНТИЗАЦІЇ КОМПОЗИТИВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	47
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИТОЛОГІЇ В ДИСКУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ОПАНАСЮК І. О. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ В ОЦІННИХ МАСКУЛІННИХ НОМІНАЦІЯХ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)	56
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., КУЦМУС О. В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОЗНАЧЕНЬ У ТЕКСТАХ НІМЕЦЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ	61
МОРОЗ Л. В., КРАЛЯ І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ ТА ДИСКРЕДИТАЦІЇ ЕВФЕМІЗМІВ	64
АНТЮХОВА Н. І., ЯЦЮРИК А. О. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ФАСИЛІТАТИВНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	66
БЕЗКОРОВАЙНА О. В. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	72
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ПРО РОЗРОБКУ НОВІТНІХ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	75
ДУБРОВА А. С. ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ У ВНЗ	78
ГРОНЬ Л. В., ГУЗЬ С. М. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ УМІНЬ АУДІЮВАННЯ ТА ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	81
КОЗИЦЬКА О. А., ЮХИМЕЦЬ Т. В. СИТУАТИВНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	84
ДАНІЛОВА Н. Р. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ	86
ДЕНИСЮК Л. В. ЗАСТОСУВАННЯ KEYС-МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ	88
ДУБРОВА А. С. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ ВИЩИХ МОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	90
КОВАЛЮК В. В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	93
ПАВЕЛКІВ К. М. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	94
БАТАЛІЯ Л. О. ІННОВАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В АЛЬТЕРНАТИВНИХ ШКОЛАХ КРАЇН ЗАХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ	98
КОЧУБЕЙ О. С. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГА	101
ТРОФІМЧУК В. М. ПРИНЦИП ОБОВ'ЯЗКОВОГО ВИКОРИСТАННЯ І РАЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ АЛГОРИТМІЧНИХ, НАПІВЕВРИСТИЧНИХ ТА ЕВРИСТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	105
ВАСИЛЬКЕВИЧ С. С. СЛОВОТВОРЕННЯ ЯК ЗАСІБ ОФОРМЛЕННЯ НОВИХ СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	107
МОРОЗ Л. В., БАТИН А. В., КОРОЛЬ О. Ю. НІМЕЦЬКИЙ РОМАНТИЗМ: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	110
ТРОФІМЧУК В. М. ТИПОЛОГІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	113

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2015

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника: Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання: Мороз Л.В.
Технічний редактор: Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка : Ковалюк В.В., Краля І.В., Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.11.2015 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 100.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2